

Atklājot Šveices – Latvijas sadarbības programmu, Aizkraukles novadā diskutē par ūdens resursu vērtību un aizsardzību

Publicēts: 20.03.2025.

Ceturtdien, 20. martā, Likteņdārzā svinīgi noslēdzās Šveices un Latvijas sadarbības programmas atklāšanas konference “Pazemes ūdeņi – padari neredzamo redzamu!”. Par godu Pasaules ūdens dienai un tās nozīmīgumam Aizkraukles novada iedzīvotājiem konference bija veltīta pazemes ūdens resursu lomai mūsu dzīvē, to aizsardzībai un ilgtspējīgai apsaimniekošanai.

Uzrunājot konferences dalībniekus, Šveices vēstnieks Latvijā Martēns Mišlē (*Martin Michelet*) akcentēja sadarbības nozīmi ne tikai vides aizsardzības, bet arī drošības un ekonomiskās izaugsmes veicināšanā Eiropā: “Šodienas atklāšana iezīmē vēl vienu pagrieziena punktu mūsu abu valstu pašreizējā lieliskajā sadarbībā, tostarp turpmākajā sadarbībā vides jautājumos. Šīs vietas sakopšana radīs lielas pārmaiņas gan tagad, gan nākamajām paaudzēm: gan Aizkraukles dabai, gan 700 000 cilvēku, kas dzīvo pie Daugavas upes un Rīgā, dzeramā ūdens apgādei un Latvijas energoapgādes drošībai ilgtermiņā”.

Savukārt klimata un enerģētikas ministrs Kaspars Melnis uzsvēra “Ūdens ir dzīvības pamats uz zemes un ūdens ir viela, ko pirmo meklējam, pētot tālas planētas. Tīrs ūdens, ko mēs Latvijā it bieži uztveram kā pašsaprotamu, ir vērtība, kas jāaizsargā kopīgiem spēkiem, nepieļaujot to piesārņošanu. Savukārt vēsturiski piesārņoto teritoriju attīrīšana, uzlabos ūdens kvalitāti un radīs labvēlīgus apstākļus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, tāpēc izsaku pateicību Šveicei par atbalstu un Aizkraukles novada bērniem par iesaistīšanos”.

99 Aizkraukles novada domes priekšsēdētājs Leons Līdums pievērsa uzmanību svarīgam aspektam par uzsāktā projekta ilgtspēju: "Mūsu atbildība ir rūpēties par tīru un ilgtspējīgu vidi, kurā mūsu bērni un mazbērni varēs dzīvot veselīgā un drošā apkārtnē. Šodien mēs ne tikai atskatāmies uz paveikto vēsturiskā piesārņojuma mazināšanā, bet arī uzsākam spert soļus, lai naftas produkti nenonāktu mūsu tautas asinsritē – Daugavā, postoši ietekmējot ūdens ņemšanas vietas līdz pat Rīgai un Baltijas jūrai. Ar šo projektu aizsākam apzinātu un konkrētu rīcību, lai Aizkraukles novads kļūtu par ilgtspējīgas attīstības piemēru. Esam pateicīgi Šveices sadarbības partneriem par nenovērtējamo sniegto atbalstu vides un ilgtspējas mērķu sasniegšanā!"

Nozīmīgs projekts vides kvalitātes un iedzīvotāju labklājības uzlabošanai

Pasākuma laikā Klimata un enerģētikas ministrijas (KEM), Valsts vides dienesta, Aizkraukles novada pašvaldības un AS "Latvenergo" pārstāvji kopīgā diskusijā uzsvēra progresu vēsturiskā piesārņojuma mazināšanā un vienojās par turpmākiem soļiem, veicinot ilgtspējīgu un tīru vidi.

Aizkraukles novada vietējās kopienas pārstāvji konferences dalībniekus iepazīstināja ar ūdens resursu būtisko nozīmi novadā un savā ikdienā, kā arī dalījās pieredzē ar iniciatīvām un aktivitātēm, nodrošinot ūdens resursu aizsardzību un ilgtspējīgu izmantošanu.

Izglītojot nākošo paaudzi vides aizsardzības jautājumos

Atklāšanas pasākuma ietvaros, KEM organizēja izglītojošas un radošas aktivitātes Aizkraukles novada jauniešiem – ekspedīciju uz piesārņoto vietu Aizkrauklē un zīmējumu konkursu.

Konferences laikā četras Aizkraukles novada skolas, kuras iesaistījušās Ekoskolu programmā, prezentēja savas nākotnes idejas Aizkraukles vēsturiski piesārņotās teritorijas izmantošanai un attīstībai. Š.g. 3.martā jaunieši piedalījās ekspedīcijā un paplašināja savas zināšanas par ūdens resursu nozīmīgumu un vides aizsardzības jautājumiem. Skolēnu prezentācijas liecināja, ka vides aizsardzība var būt ne tikai lietderīga, bet arī aizraujoša un inovatīva ikvienam no mums.

Konferences noslēgumā, izceļot bērnu un jauniešu radošumu un interesi par vides aizsardzības jautājumiem, tika godināti Aizkraukles novada skolēni KEM organizētā zīmējumu konkursa laureāti. Konkurss guva lielu atsaucību – tika saņemti 127 skolēnu zīmējumi, vairums no kuriem bija izstādīti apskatei konferences norises telpās. Savos darbos skolēni izcēla piesārņojuma negatīvo ietekmi uz vides kvalitāti un ūdens resursu nozīmīgo lomu dzīvības nodrošināšanā.

Pasākums apliecināja, ka vides aizsardzība var būt radoša, sniedzot iespēju atklāt neredzamo, kas ir klātesošs redzamajā. Šādas iniciatīvas iedvesmo sabiedrību, tai skaitā bērnus un jauniešus izzināt vidi sev apkārt un rūpēties par tās aizsardzību!

Jau ziņots, ka 2024. gada 12. novembrī tika parakstīts Šveices-Latvijas sadarbības programmas līgums par "Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija" īstenošanu, paredzot 14,47 miljoni Šveices franku jeb indikatīvi 15,19 miljoni eiro finansējumu. Programmas ietvaros līdz 2029. gada decembrim paredzēti plānveida pasākumi nacionālas nozīmes piesārņotajā teritorijā Aizkrauklē, likvidējot piesārņojuma avotu un novēršot tā turpmāku izplatību gruntsūdeņos un Daugavā.

Informāciju sagatavoja: Klimata un enerģētikas ministrija.

Saistītas tēmas

[sadarbība](#) [ūdens](#) [vides aizsardzība](#)

<https://www.vvd.gov.lv/lv/jaunums/atklajot-sveices-latvijas-sadarbibas-programmu-aizkraukles-novada-diskute-par-udens->

